

671.01

8.6 2011

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
Forbrukeravdelingen
PB 8036 Dep
0030 Oslo

FORBRUKERRÅDET

201100414-031

Saksbehandler:
JAL

Vår dato:
03.06.11

Vår referanse:
11/1943

Deres dato:

Deres referanse:

Høringsuttalelse – utkast til forskrift om prisopplysning for varer og tjenester

Vi viser til departementets høringsnotat av 1.2.11.

Forbrukerrådets visjon lyder "*Vi gir forbrukeren makt og mulighet til å ta gode valg*". Forbrukerrådet ser god prismerking for varer og tjenester som en grunnleggende forutsetning for velfungerende markeder til samfunnets og forbrukernes beste. Dette tilsier at det må gis klare og gode regler som sikrer forbrukerne de prisopplysninger de trenger for å kunne sammenligne tilbud og foreta rasjonelle valg. Prisopplysningsforskriften er med andre ord et særdeles viktig regelverk fra et forbrukerperspektiv.

Forskriftsutkastet er først og fremst en revisjon, forenkling og modernisering av gjeldende bestemmelser. Forskriftene gis i medhold av markedsføringsloven § 10 om prismerking. Forbrukerombudet skal føre tilsyn med at prismerkingsbestemmelsene overholdes, jf mfl § 34. Forbrukerombudet har avgitt en grundig høringsuttalelse, der det blant annet gis detaljerte kommentarer til enkeltbestemmelser i forskriften. Forbrukerrådet deler Forbrukerombudets synspunkter og viser til disse og finner det derfor ikke nødvendig å gjenta disse i detalj. Vi vil begrense våre kommentarer til det vi opplever som de mest sentrale problemstillingene i høringen.

Vi er enig i at det er hensiktsmessig å samle de gjeldende seks prisopplysningsforskrifter i én forskrift. Dette vil gjøre regelverket lettere tilgjengelig for næringsdrivende, forbrukere og offentlige myndigheter.

Forbrukerrådet ser det som svært positivt og viktig at næringsdrivende som har hjemmeside på internett, pålegges å ha en oppdatert prislister på hjemmesiden, jf forslaget til § 9. Dette er helt nødvendig for at det i praksis skal være relativt enkelt å innsamle og sammenligne priser for forbrukere.

Forbrukerrådet ser det som meget viktig at de oppgitte prisene muliggjør sammenligning. Fra-til-priser vanskeliggjør sammenligning og må kun være tillatt i de tilfellene dette ikke kan unngås. Det må etter vårt syn framgå klart at det ikke er opp til selger selv å bestemme at prisene skal variere, i det dette vil åpne for svekket konkurranse. Etter vårt syn kan den foreslåtte § 9 annet ledd åpne for fra-til-priser utover det som er strengt nødvendig. I utkastet heter det "*Variere stykkprisen på den enkelte tjeneste innenfor et bestemt intervall, skal høyeste og laveste pris innenfor intervallet opplyses*". Vi er usikre på hvilke typer tjenester det her siktes til, og hva som ligger i "intervall". Dette er det heller ikke redegjort for i merknadene til den tilsvarende bestemmelsen i § 3 i gjeldende forskrift om prisopplysning for tjenester. Vi antar at det her siktes til tjenester der prisen løpende varierer innenfor et *tidsintervall* pga forhold utenfor selgers kontroll. Det er viktig at dette klargjøres i forskriften. Etter vårt syn bør det framgå klart at denne bestemmelsen ikke gir næringsdrivende, for eksempel banker og forsikringssselskaper, en vid adgang til å oppgi fra-til-priser. I motsatt fall vil det på en svært uheldig måte, og i strid med regjeringens uttrykte målsetting, vanskeliggjøre prissammenligning i finanssektoren. Arbeidet med Finansportalen viser at dette er en praktisk problemstilling.

For å oppnå et robust regelverk hvor det legges til rette for prissammenlikning på alle tjenesteområder hvor en kan tenke seg individuell prissetting, bør institusjonene i stedet pålegges å oppgi en form for *normalpris*, eller *representativ pris*. Dette vil være den prisen som de kunder som er målgruppe for produktet eller tjenesten normalt vil oppnå. Det vises til Forbrukerombudets retningslinjer for lån og kreditt, der det skal oppgis en representativ pris, nærmere definert i veiledningen (nominell rente, se veiledningens punkt 2.3.3) som en pris som maksimalt kan avvike 10% fra det matematiske gjennomsnittet av prisen som kundene faktisk tilbys. Se også <http://forbrukerombudet.no/2011/04/naa-bli-det-enklere-aa-sammenligne-markedsfoering-av-laan-og-kreditt>.

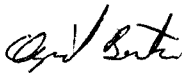
Det er positivt at plikten til å oppgi priser til nettbaserte prisportaler som finansportalen inntas i forskriftens § 10, men det er altså samtidig viktig at effekten av dette ikke svekkes ved at § 9 utformes slik at den åpner for fra-til-priser.

I gjeldende forskrift om prisopplysning for varer, heter det i § 3 at "prisopplysningsplikten gjelder uten hensyn til hvor varen forevises, for eksempel utstillingsvindu, utstillingsskap eller på annet sted". Dette foreslås endret til "prisopplysningsplikten gjelder også for varer i utstillingsvindu". Forbrukerrådet ser dette som en innsnevring som ikke er nærmere begrunnet og som kan virke uheldig. Vi foreslår derfor at det av ny forskrift framgår at prisopplysningsplikten (fortsett) gjelder uten hensyn til hvor varen forevises.

Avslutningsvis vil vi støtte Forbrukerombudets forslag om å innta en formålsbestemmelse i forskriften. Det vises til at fire av de seks eksisterende prisopplysningsforskrifter har formålsbestemmelser. En formålsbestemmelse vil synliggjøre formålet og være et tolkningsmoment ved spørsmål som måtte oppstå om forståelsen av forskriftens bestemmelser.

Med hilsen

for Forbrukerrådet

FoK Anne Beate Saga Hammerstad
underdirektør

Jon-Andreas Lange
seniorrådgiver